

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: *Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ*

Επιμέλεια ύλης: *Βαϊά Χαδιού, Υπ. Διδάκτωρ Νομικής ΑΠΘ, Δικηγόρος
 Μάριος Ιωάννου, Ασκούμενος Δικηγόρος, Πρακτική άσκηση στο ΚΔΕΟΔ*

περιεχόμενα τεύχους

Συνεπικουρία ΕΛ από ΕΑΑΔΗΣΥ	1
Διαχείριση του ΕΣΗΔΗΣ Δημόσια Έργα	1
Τροποποίηση α 180 Ν.4412/2016	1
Έκδοση νέας ΠΝΠ	2
Απευθείας ανάθεση σε ΡΑΕ και ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ	2
Αποκατάσταση Λίμνης Κορώνειας	2
Ασφαλιστική κάλυψη αλλοδαπών φοιτητών	2
Νομολογία	2

Συνεπικουρία ΕΛ από ΕΑΑΔΗΣΥ

Δημοσιεύτηκε ο ν.4700/2020 (ΦΕΚ Α 127), ο οποίος στο άρθρο 333 παρ 2 προβλέπει ότι η ΕΑΑΔΗΣΥ επικουρεί το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του επί διαφορών προσυμβατικού ελέγχου. Συγκεκριμένα, παρεμβαίνει ως *amicus curiae* στις σχετικές δίκες ή εκτελεί καθήκοντα συμβούλου σε τεχνικής, ιδίως, φύσεως ζητήματα, όποτε της ζητηθεί από τον Πρόεδρο του αρμόδιου σχηματισμού ή από το δικαστήριο.

Διαχείριση του ΕΣΗΔΗΣ – Δημόσια Έργα

Η Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ορίζεται πλέον ως διαχειριστής του υποσου-

στήματος ΕΣΗΔΗΣ – Δημόσια Έργα (Δ11/οικ.627/18.05.2020 Κοινή Διαπιστωτική Πράξη των Υπουργών Υποδο-

μών & Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης).

Τροποποίηση α 180 Ν.4412/2016

Κυρώθηκε με τον ν.4690/2020 (ΦΕΚ Α 104) η από 13.04.2020 και από 01.05.2020 ΠΝΠ.

Επιπροσθέτως, με το α 66 ν.4690/2020 τροποποιήθηκε το α 180 παρ 3 ν.4412, και πλέον οι αναγκαίες προσαρμογές ή διαφοροποιήσεις των διαδικασιών για έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από την Γενική Γραμματεία

Υποδομών, μπορεί να γίνει με *διάταγμα* που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Ο ειδικότερος δε προσδιορισμός των οργάνων και συμβουλίων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα των ανωτέρω φορέων μπορεί να γίνει με *κοινή απόφαση* που εκδίδεται

από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό. Τέλος, καταργήθηκε η πρόβλεψη περί δυνατότητας μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών επί των αιτήσεων θεραπείας, εγκρίσεως διεξαγωγής διεθνών διαγωνισμών και εγκρίσεως παρεκκλίσεων για τη μελέτη και κατασκευή έργων.

Έκδοση νέας ΠΝΠ

Η από 01.05.2020 ΠΝΠ, η οποία εκδόθηκε στο πλαίσιο λήψης έκτακτων μέτρων για την αποτροπή περαιτέρω διασποράς του κορω-

νοϊού COVID- 19 περιλαμβάνει στις διατάξεις των α 26, 29, 37, 38 και 41 ρυθμίσεις δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα ρυθμίσεις περι-

της δυνατότητας, κατά παρέκκλιση της διάταξης του α 118 και των εκεί τιθέμενων χρηματικών ορίων, απευθείας ανάθεσης.

Απευθείας ανάθεση σε ΡΑΕ και ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) και ο Διαχειριστικός ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) αντίστοιχα, δύνανται, αποκλειστικά εντός του έτους 2020, να συνά-

πτουν μία ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη του πληροφοριακού τους συστήματος με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του

ν.4412/2016. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 150.000€ χωρίς ΦΠΑ (α 111, 112 ν.4685/2020).

Αποκατάσταση Λίμνης Κορώνειας

Για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών, μελετών ή έργων σχετικά την περιβαλλοντική αποκατάσταση της λίμνης Κορώνειας, η εκτιμώμενη αξία

των οποίων είναι κατώτερη των χρηματικών ορίων εφαρμογής της οδηγίας 2014/24, είναι δυνατή η επιλογή οποιασδήποτε από τις προβλεπόμενες στο α 116 ν.4412/

2016 διαδικασίας ανάθεσης, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, δηλαδή ακόμη και της απευθείας ανάθεσης (α 33 ν.4691/2020).

Ασφαλιστική κάλυψη αλλοδαπών φοιτητών

Τα ΑΕΙ δύνανται να μεριμνήσουν για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την ομαδική ασφαλιστική κάλυψη αλλοδαπών φοιτητών χωρίς

ίδια ασφαλιστική κάλυψη, βάσει των διατάξεων του ν.4412/2016 και του α 66 ν.4485/2017. Η ασφαλιστική κάλυψη περιλαμβάνει ιατροφάρμα-

κευτική περίθαλψη, νοσοκομειακή κάλυψη και ασφάλεια κινδύνου (α 92 ν.4692/2020).

Νομολογία

C-263/19, 14.05.2020, T-Systems, ΒΚΚ/Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων της Ουγγαρίας

Νομιμότητα καταλογισμού προστίμου για παράβαση των κανόνων τροποποίησης σύμβασης

οδηγία 2014/25 – παράνομες τροποποιήσεις σύμβασης – μη διεξαγωγή νέας διαδικασίας διαγωνισμού – επιβαλλόμενα πρόστιμα σε αναθέτουσα αρχή και ανάδοχο – αρχή αναλογικότητας

Δεν αντίκειται στο ενωσιακό δίκαιο

εθνική ρύθμιση η οποία επιτρέπει τον καταλογισμό της παράβασης και την επιβολή προστίμου όχι μόνο στην αναθέτουσα αρχή, αλλά και στον ανάδοχο δημόσιας σύμβασης, σε περίπτωση που κατά την τροποποίηση της υπό εκτέλεση σύμβασης δεν τηρήθηκαν οι κανόνες περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Κατά τον προσδιορισμό, όμως, του ύψους του επιβαλλόμενου προστίμου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συμπεριφορά εκάστου των συμβαλλομένων μερών προς διασφάλιση της αρχής της αναλογικότητας.

C-219/19, 11.06.2020, Parsec/Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών, Εθνικής Αρχής Καταπολέμησης της Διαφθοράς

Παράνομη η μη δυνατότητα συμμετοχής σε διαγωνισμούς εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

οδηγία 2014/24 - άρθρο 19 παρ 1, 80 παρ 2 – ορισμός οικονομικών φορέων – μη κερδοσκοπικές ενώσεις – εθνική ρύθμιση περιορίζουσα τη δυνατότητα συμμετοχής σε νομικά πρόσωπα ορισμένων νομικών μορφών

Το ΔΕΕ, επαναλαμβάνοντας προηγούμενη νομολογία του (C-305/08, CoNISMA, σκ. 47-49), έκρινε ότι τα κράτη μέλη έχουν την εξουσία να χορηγούν άδεια σε ορισμένες κατηγορίες οικονομικών φορέων προκειμένου να εκπληρώνουν ορισμένες παροχές. Έχουν δε την εξουσία να ορίζουν το μέτρο κατά το οποίο οικονομικοί φορείς με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα μπορούν να δραστηριοποιούνται στην αγορά, από τη στιγμή που η σκοπούμενη δραστηριότητα δεν αντιβαίνει με τους θεσμικούς και καταστατικούς σκοπούς της.

Εφόσον, όμως, αναγνωριστεί σε φορείς το δικαίωμα παροχής ορισμένων υπηρεσιών στην αγορά, το εθνικό δίκαιο δεν μπορεί να τους απαγορεύει τη συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς με αντικείμενο την παροχή των ίδιων υπηρεσιών. Η δε νομική μορφή τους ουδμία σχέση μπορεί να έχει με το επίπεδο του επαγγελματισμού τους ή την ποιότητα της παρεχόμενης εμπειρίας. Ο ευρωπαϊός νομοθέτης έχει ήδη λάβει υπόψη του τις υψηλές απαιτήσεις που έχει μία δημόσια σύμβαση και για αυτό προέβλεψε ότι είναι δυνατόν να απαιτείται από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής τους τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των μελών του προσωπικού που επιφορτίζονται με την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης (α 19 παρ 1 οδηγίας 2014/24). Αντιθέτως, δεν καθιέρωσε διαφορετική μεταχείριση βάσει της νομικής μορφής υπό την οποία επέλεξαν να λειτουργούν οι ως άνω υποψήφιοι και προσφέροντες.

Το ΔΕΕ έκρινε, τελικά, ότι η ιταλική ρύθμιση, η οποία αποκλείει τη συμμετοχή μη κερδοσκοπικών φορέων σε διαδικασία σύναψης δημοσίων

συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών μηχανικού και αρχιτέκτονα, μολονότι το εθνικό δίκαιο αναγνωρίζει στους φορείς αυτούς το δικαίωμα να παρέχουν τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων τις οποίες αφορά η προαναφερθείσα διαδικασία, αντίκειται στις διατάξεις των α 19 παρ 1 και 80 παρ 2 της οδηγίας 2014/24.

C-429/19, 04.06.2020, Remondis/Abfallzweckverband

Η συνεργασία του α 12 παρ 4 της οδηγίας 2014/24 απαιτεί ουσιαστική συνεργασία των φορέων του δημοσίου, στηριζόμενη σε συνεργατική αντίληψη

Οδηγία 2014/24 – άρθρο 12 παρ 4 – σύναψη συμβάσεων μεταξύ φορέων του δημοσίου – έννοια συνεργασίας

Η έννοια της συνεργασίας δεν ορίζεται ρητά στο α 12 παρ 4 οδηγίας 2014/24, πλην όμως η έννοια πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς και ομοίμορφα στην ΕΕ. Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπόψη και τις αιτιολογικές σκέψεις 31 και 33 της οδηγίας, προκύπτει ότι πρόθεση του νομοθέτη ήταν η ύπαρξη μιας ουσιαστικής συνεργασίας μεταξύ των φορέων του δημοσίου, που να στηρίζεται σε συνεργατική αντίληψη. Είναι, επομένως, απαραίτητη η από κοινού συμμετοχή όλων των συμβαλλομένων μερών στη συμφωνία συνεργασίας, ενώ η σύναψή της πρέπει να εμφανίζεται ως κατ'άλληξ ενός συνεργατικού εγχειρήματος μεταξύ των μερών, τα οποία καθορίζουν από κοινού τις ανάγκες τους και τις λύσεις που

πρέπει να δοθούν γι' αυτές.

Το ΔΕΕ έκρινε ότι δεν συνιστά συνεργασία, κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης, όταν μια αναθέτουσα αρχή, υπεύθυνη στην εδαφική της περιφέρεια για την εκπλήρωση αποστολής δημοσίου συμφέροντος, δεν εκπληρώνει πλήρως η ίδια την αποστολή αυτή, ως οφείλει κατά το εθνικό δίκαιο, αλλά αναθέτει σε άλλη, ανεξάρτητη αναθέτουσα αρχή, η οποία είναι επίσης υπεύθυνη για την εκπλήρωση της ίδιας αποστολής στη δική της εδαφική περιφέρεια, να εκτελεί έναντι αμοιβής μια από τις απαιτούμενες επιμέρους υπηρεσίες.

C-643/19, 25.05.2020, Resopre/Δήμου Peso da Regua, Πορτογαλία

ορθός χαρακτηρισμός σύμβασης – δημόσια σύμβαση ή σύμβαση παραχώρησης - οδηγία 2014/24 – άρθρα 56 παρ 1, 60 παρ 4 – απόδειξη τεχνικής ικανότητας – παράρτημα XII – ενδεικτική ή περιοριστική απαρίθμηση

Το ΔΕΕ εξέδωσε απορριπτική διάταξη, λόγω του προδήλου απαραδέκτου της αίτησης του αιτούντος δικαστηρίου, από το φάκελο του οποίου δεν μπορούσε να γίνει αντιληπτό, εάν η επίμαχη σύμβαση αφορά την οδηγία 2014/24 ή την οδηγία 2014/23. Υπενθύμισε στο εθνικό δικαστήριο της Πορτογαλίας τις διατάξεις άρθρων 53 παρ 2 και 94 του Κανονισμού Διαδικασίας ενώπιον του ΔΕΕ και τόνισε ότι εφόσον συμπληρωθούν τα αναγκαία στοιχεία, η υπόθεση μπορεί να επανέλθει και να εξεταστεί επί της ουσίας ενώπιόν του.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

1/2020
Τόμος 40
Ιανουάριος - Μάρτιος

Άρθρα
Δ. Ζερδελής
Η προστασία από την απόλυση μετά τον ν. 4611/2019
Ο.Γ. Σπηλιόπουλος
Το νομικό πλαίσιο σφαιρικής ελευθέρωσης των συναλλαγών μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ιαπωνίας βάσει της Συμφωνίας Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης
Β.Κ. Βρεττού
Η έννοια των μελλοντικών γενεών και η αναφορά τους στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και στα εθνικά συντάγματα των χωρών της ΕΕ

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ – ΓεΔΕΕ (Δεκέμβριος 2019 – Φεβρουάριος 2020)
- ΕΔΔΑ (Νοέμβριος 2019 – Ιανουάριος 2020)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Καθυστέρηση πληρωμής στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ δημοσίων αρχών και ιδιωτικών επιχειρήσεων
- Έννοια του όρου «δικαστήριο κράτους μέλους» κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και απαίτηση περί ανεξαρτησίας
- Υποχρέωση κράτους μέλους για τη θέσπιση νομοθεσίας περί προηγούμενης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν και κατά την αδειοδότηση και κατασκευή αιολικού πάρκου
- Έλεγχος διττού αξιοποίνου κατά την εκτέλεση ΕΕΣ και ασφάλεια δικαίου
- Ομαδική επαναπρωτόηση αλλοδαπών λόγω παράτυπης εισόδου σε εθνική επικράτεια
- Αρχή της αναδρομικής εφαρμογής της ηπιότερης διοικητικής κύρωσης για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486 914, Fax: 2310 476 105
E-mail: mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης